

השטחים

בנים אכלו בוסר

ושני הורים חקיהנה!

פעם פוצצו בתי חבלנים

היום הופכים אותם לקברים

בוקר בוקר יוצא חשם אבירגביע, קשיש, תושב שכס שהיה בעבר שוטר בממלכה הירדנית, מבית המלון בו הוא מתגורר לעבר ביתו. הבית הבנוי אבן בן שתי הקומות, ניצב לא הרחק מהמימשל הצבאי בשכס. חשם אבירגביע, שאשתו הזקנה חיכמאת מלווה אותו בסילוליו היומיים אל ביתם המרווח, יכול להתבונן בבית בו התגורר ששנות שנים. ובו גידלו הוא ואשתו את ילדיהם. הוא יכול אפילו לגעת בו, למשש את קירותיו, להקיף אותו או לנכש עשבים בגינתו. רק דבר אחד אין הוא יכול לעי- שות: להיכנס לתוכו.

לא רק חשם אינו יכול להיכנס אל תוך הבית. אפילו זכוב או נמלה אינם מסוגלים כיום לחדור אל תוך הדירה שעוד לפני מיספר שבועות נשקקה חיים. מזה כחודש ימים שהבית נקבר חיים. כל פתחי דירתו של חשם, החלונות, הדלתות, החרכים והסרקים, כולם נסתמו בצורה כמעט הרמטית. החלונות והדלתות נסתמו בבלוקים שחוברו בכותן. החרכים נסתמו בכותן. רק פתח אחד נשאר בקומתו הראשונה של הבית, הפתח המוביל לקומה השנייה, שם מתגוררת משפחה אחת, שפתחי דירתה נשארו פתוחים.

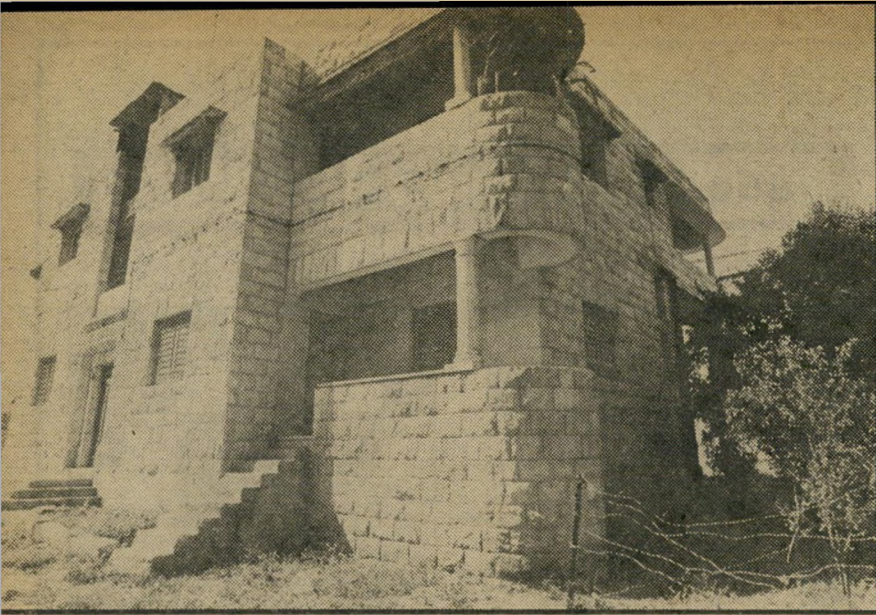
אסור לגור באוהל! זמן קצר אחרי פשיטת צה"ל על מיפקדות החבלנים בכיי רות, הגיעו אנשי הביטחון אל בית משפחת אבירגביע. שמו של אחד הבנים, עבדל מגיד אבירגביע, שהתגורר יחד עם הוריו, נמצא באחת הרשימות שנתפסו בכיי רות. הבן הנעצר, ממתין למישפטו. אבל על ההורים, שגידלו בן שזכה, הוטל עונש מיידי. הם קיבלו פקודה לנטוש את הבית ולעבור להתגורר במקום אחר.

פעם, כאשר היו נתפסים חבלנים מתור שבי השטחים, היה המימשל הצבאי מורץ צץ את בתי משפחותיהם. היום רוככה המדיניות. כיוון שבקומה השנייה של הבית מתגוררת משפחה אחת, לא נידון הבית לפיצוץ, אלא לסתימה בלבד. תחילה לא הוזלו בני הווג אבירגביע עם רוע הגזירה. בסיוע ארגוני ה-

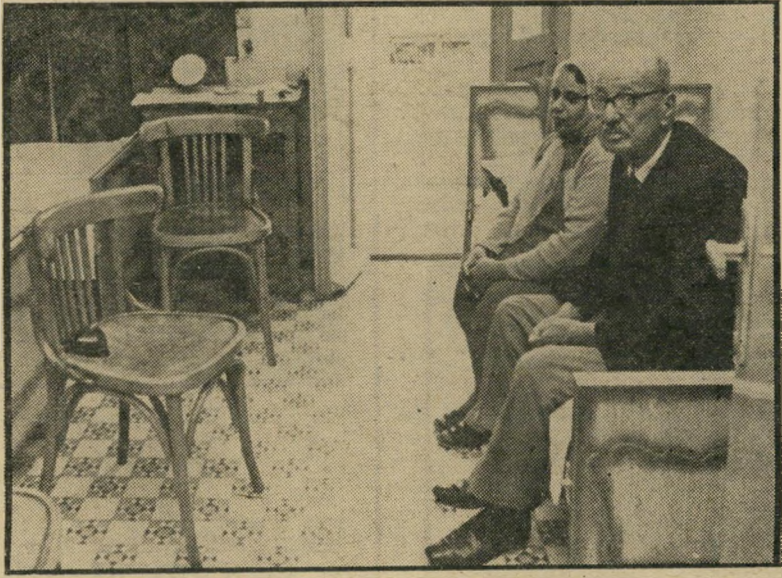
מעשה בחמור. בין הנשים הפעילות בשכס נמצאת גם ריימונד טאויל, רעייתו של דאוד ג'ברן טאויל, מנהל בנק מקרי מי. ריימונד, צעירה משכילה, ילידת עכו, שהיא אזרחית ישראל, כיוון שהתגוררה בעכו עד מלחמת ששת הימים, ניגשה אל בניין המימשל, וביקשה מהחיל שניצב בשער לאפשר לה להיכנס ולפגוש את המושל הצבאי.

היא נתקלה בתשובה שלילית. החיל סרב להניח לה להיכנס. גם כאשר הגיע למקום אחד מקציני המימשל לא השתנה דבר. הקצין אמר שהמושל אינו מוכן לקבל אף אחת מהנשים. ביוזמתה של ריימונד בעלת עיני האורמגד הדוברת שרפת ארבע שפות, נפתחה שביתת שבת בפתח בניין המימשל, כדי המושל יסיים לקבל את הנשים לראיון.

למחרת בבוקר הוזמנה ריימונד אל מישרת שכס, הוחזקה שם במשך שש שעות, הואשמה בהעלבת חיל צה"ל, שוחררה בערבותו של בעלה. "האשימו אותי שהעלבת את החיל ש" עמד בשער בניין המימשל, בכך שאמר-

ביתו החפום של אבו גרביע הבן חשוד

מפונים השם והיכמאת אבירגביע במזון הוריים גורשו

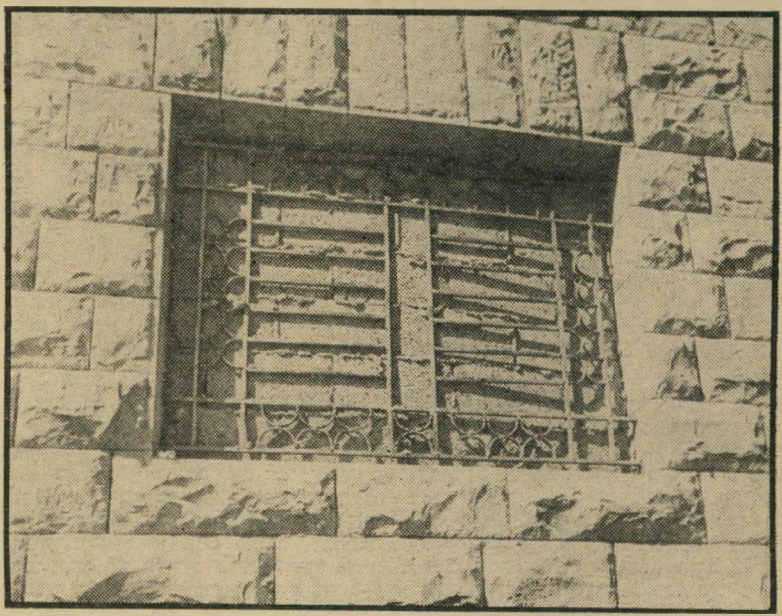
לוחה למען הקשישים. למרות העובדה ש" לא ניתן לגרש לירדן מי שהיא אזרחית ישראל, אין תושבי שכס משתכנעים מ" כך. "אם רוצים לגרש - מגרשים!" הם אמרים, "ולא חשוב מה תצק אז!"

סטודנטים

כפיה ושמה עירום

האם הצגת תמונות עירום בשפרייה הלאומית היא כפיה אנטידתית?

70 הצילומים שנתלו על קירות הספרייה הלאומית באוניברסיטה העברית בירושלים, שצולמו בידי תלמידי החוג לתולדות האמנות, לא היו מעוררים אולי תשומת לב, לוליא נכללו בהם כמה צילומי עירום. לא היו אלה צילומים פורנוגרפיים, אלא אקטים שיגרתיים של גופות נשיות, שצולמו בידי הסטודנטית אורנה נתמייאס, נבחרו לתערוכה בידי ועדה מיוחדת, בה השתתפו, בין השאר, צלמים מיקצועיים. אורנה לא הציגה צילומי עירום בלבד, צילומיה, האופייניים לתערוכות חובבים, כללו גם צילומים של סבע דומם, כמו כביש או גגות בתים. אבל דווקא תמונות העירום שלה הם שהקימו את הסערה. מסתבר שכמה סטודנטים דתיים שבאו לק" החרכו בתלמודם בשל צילומי העירום, פנו במחאה להנהלת האוניברסיטה. כדי לא לפגוע בחרות האקדמית ולא להיכנע לכפיה הדתית, נמצאה פשרה: תמונות העירום של אורנה לא הוצאו מ" התערוכה, אבל הועברו למיסדרון צדדי בקומה השלישית. אורנה נעלבה, לא הסכימה שתמונות העירום שלה יקופחו. כתוצאה מכך הוסרו צילומיה בכלל. רק אז החל הוויכוח בקמפוס אם מותר או

חלון חפום בכזוקים בבית אבירגביע הבית נסגר

תי לו: אתה חמור! הסבירה ריימונד. "זה לא נכון. פניתי אל החיל בשאלות שונות והוא לא השיב לי מילה, כאילו היה אילם. כאשר הגיע לשם הקצין אמר תי לו: "איך מעמידים בשער חמור שלא יודע לדבר?" בינתיים הועברה משפחת אבירגביע לחדר באחד המלונות בשכס. ואילו ריימונד הסתגרה בביתה, מסרבת לצאת לרחוב. הסיבה: בשכס פשטה השמועה כי ריימונד מועמדת לגירוש לירדן בשל פעיי-

נשים בשכס. שהודעו מסתימת הדירה, הם עברו להשתכן באוהל גדול שהוקם על מיגרש ריק מול בניין המימשל בשכס. אין שום חוק, לא בישראל ולא בשטחים, האוסר על אזרחים להתגורר באוהלים. אבל אנשי המימשל הצבאי לא הסכימו שמשפחת אבירגביע, שדירתה נלקחה ממנה, תתגורר באוהל. מראהו של האוהל בליבה של העיר, עלול היה לעורר שאלות בלתי רצויות, אנשי המימשל מיי- הרו להרוס את האוהל.

אסור עירום באוניברסיטה. שריים דתיות. בעוד שמרבית הסטודנטים החילוניים טוענים כי הסרת צייר לומי העירום היא כניעה לכפייה הדתית, יצאו הדתיים להתקפת נגד. הסביר הסטודנט דנט הדתי שאול שטמפפר את עמדתו נגד הצגת הצילומים, בביטאון הסטודנטים פי האחון: "ברור לכל שלצילומים אלה אין שום קשר לפורנוגרפיה. הם ביטוי אומנרי תי של צלמת מוכשרת. אני לא מטיל דופי בצלמת ובמארגני התערוכה. בכל

מפגינה טאויל מיהו חמור?

זאת אני מתנגד משום שזה נגד ההלכה, כפי שאני מבינה... כל הנכנס לאולם ה" ספרייה רואה את התמונות לרצונו או שלא לרצונו, וזו כפייה; ...אני בא לספרייה כדי ללמוד ונכפה עלי לראות. כשש אני מתנגד לכפייה דתית, אני מתנגד לכפייה חילונית...". תגובה נמרצת יותר היתה לסטודנט מנואל פישמן, שנסע מהסרת תמונות העירום, הדפיס וחפיץ בקמפוס כרוז בנו" סח הבא: "אתם דתיים מזוינים, מוטב שתשמרו על התחת שלכם... כל אחד מכם, סורפסורים מזוינים, שיתחיל להוריד צייר לומים נוספים, אני הולך עם המיספרים שלי ומתחיל להוריד את הפיאות והוקנים המזוינים שלכם, ואולי גם אוון אחת או שתים...". תמה פי האתון על הסערה: "גם אנח" נו לא מבינים מה הרעש שעושים מתמור נות של בהורות עירומות - מה יש? לבחורות דתיות אין שדיים?"